

Podklady pre podanie návrhu Generálneho prokurátora Slovenskej republiky na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. b), čl. 125 ods. 2 a čl. 130 ods. 1 písm. e) Ústavy Slovenskej republiky

Ústavný súd
Slovenskej republiky
Hlavná 110
042 65 Košice

N Á V R H N A Z A Č A T I E K O N A N I A O S Ú L A D E P R Á V N Y C H P R E D P I S O V

podľa čl. 125 ods. 1 písm. b), čl. 125 ods. 2 a čl. 130 ods. 1 písm. e) Ústavy Slovenskej republiky

Navrhovateľ: Generálny prokurátor Slovenskej republiky
Maroš Žilinka

Zastúpený: JUDr. advokátom zapísaným v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou pod číslom,
.....Bratislava , Slovenská republika,

Návrh na začatie konania o súlade ustanovenia § 5 ods. 2, ustanovenia § 8 ods. 4 a ods. 5, vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky z 19. decembra 2022, ktorou sa ustanovuje teplota teplej vody na odbernom mieste a pravidlá rozpočítavania nákladov na množstvo tepla dodaného v teplej vode, nákladov na množstvo dodaného tepla na vykurovanie, nákladov na množstvo dodaného tepla alebo množstva tepla vyrobeného v decentralizovanom zdroji tepla a ekonomicky oprávnených nákladov na teplo vyrobené v decentralizovanom zdroji tepla č. 503/2022 Z.z. (ďalej len vyhláška 503) s čl.1 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústava).

Uvedenými ustanovenia vyhlášky 503 došlo:

- k porušeniu čl. 1 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústava) retroaktivitou vyhlášky, podľa ktorej sú vymáhané platby za teplo od vlastníkov, ktorí sa v minulosti legálne a so súhlasom ostatných vlastníkov odpojili od centrálného zdroja tepla (ďalej len CZT)
- porušeniu čl. 12 ods. 1 ústavy, ktorý zakotvuje rovnosť všetkých ľudí „v dôstojnosti a v právach“ (tzv. všeobecný princíp rovnosti)
- porušeniu článku 12 ods. 2 ústavy, ktorý ustanovuje, že základné práva a slobody sa zaručujú všetkým bez rozdielu, a to s ohľadom na zakázané kvalifikované kritériá (tzv. zákaz diskriminácie). Aplikácia vyhlášky č. 503/2022 Z. z. diskriminuje vlastníkov bytov s IZT oproti vlastníkom bytov pripojených k CZT

Uvedené ustanovenia vyhlášky 503 nie sú v súlade :

- so zákonom č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa,
- legislatívou EÚ na ochranu práv spotrebiteľa, so zákonom č. 157/2018 Z. z. o metrologii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- so zákonom č. 657/2004 Z.Z. o tepelnej energetike,
- so zákonom č.555/2005 Z.z. o energetickej hospodárnosti budov
- s článkom 24 Smernice EÚ č. 2018/2002 z 11. decembra 2018

a to z dôvodu, že odo dňa jej účinnosti, t. j. od 1. januára 2023 sa na jej základe od vlastníkov v bytovom dome s individuálnym zdrojom tepla na vykurovanie retroaktívne vymáhajú úhrady za za nevyžiadajú dodávku tepla z centrálného zásobovania teplom na základe fikcie odberu tepla (tzv. prechodové teplo) definovaného vyhláškou 503 podľa ktorej byty nenapojené na centrálné zásobovanie teplom s individuálnym vykurovaním odoberajú teplo z tohto systému a preto sú povinné podieľať sa na nákladoch na vykurovanie bytového domu. Úhrady sa vykonávajú na základe prepočtu pomeru základnej a spotrebnej zložky podľa Pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov (ďalej len PRVN) inštalovaných na radiátoroch vlastníkov pripojených k CZT, teda bez merateľných údajov k tomu určeným certifikovaným meračom tepla. Vyžadovanie úhrad za fiktívnu dodávku tepla do bytov odpojených od centrálného zásobovania teplom je protizákonné nielen z legislatívneho pohľadu ale aj z pohľadu rešpektovania vedeckých poznatkov a fyzikálnych zákonov ako potvrdzuje

1. Analýza rozpočítania nákladov za vykurovanie v bytovom dome Gen. M.R.Štefánika 364/52-54, STARÁ TURÁ za rok 2023 (Príloha č.1)
2. Štúdia ČVUT „Zpracování podkladů pro vyhodnocení dopadů při změně pravidel pro rozúčtování nákladů na vytápění - ve vztahu k současným legislativním požadavkům podle vyhlášky č. 269/2015 Sb.“ (Príloha č. 2).

Týmto došlo k diskriminácii vlastníkov v bytových domoch s IZT oproti vlastníkom v bytových domoch s CZT a spôsobeniu škody týmto vlastníkom.

Skutkový stav

I.

1. Dôvodom podania návrhu na začatie konanie o súlade právnych predpisov je závažný celospoločenský problém týkajúci sa podľa medializovaných údajov 23 000 vlastníkov

s individuálnym zdrojom tepla (ďalej len IZT), ktorí boli poškodení po nadobudnutí účinnosti vyhlášky. Vyúčtovanie ústredného kúrenia a teplej vody pre slovenské domácnosti, drobných živnostníkov a sociálne zariadenia za rok 2023, tak vyvolalo ostré protesty dotknutých a poškodených užívateľov. Prijatím vyhlášky vzniklo rozsiahle spoločenské napätie, prerastajúce do politickej oblasti, pretože sa bytostne dotýka až 1 300 000 obyvateľov, rodín a malých prevádzok, vrátane zraniteľných dôchodcov, ktorí sú závislí na monopolných centrálnych zdrojoch teplárenských spoločností, pričom najväčšie sumy musia zaplatiť tí, ktorí sú už niekoľko rokov od centrálného vykurovania odpojení. Týka sa to tisícov odberateľov vrátane ďalších, ktorí už nezákonné poplatky zaplatili zo strachu pred súdnym konaním. Vyhláška trestá a finančne ruje tých vlastníkov bytov a živnostníkov, ktorí sa v dobrej viere v snahe znížiť náklady za predražené energie legitímne odpojili od CZT.

2. Existuje dôvodné podozrenie, že bývalý minister hospodárstva Karel Karel Hirman, pod zámenkou odstránenia pochybení a vád pri rozúčtovaní tepla a teplej vody (ďalej len TV), spôsobených predošlou vyhláškou č. 240/2016 Z. z., zmenu vyhlášky presadil za základe objednávky lobistických skupín prepojených s monopolnými dodávateľmi tepla s ktorými má preukázateľne väzby čo potvrdzuje výpis z OR SR, pripojený v prílohe č. 3, čím existuje dôvodné aj podozrenie z konfliktu záujmov. Je všeobecne známe že dodávateľia tepla sa dlhodobo snažia zabrániť a demotivovať vlastníkov bytov a NP, aby sa odpájali od CZT. Bývalý minister Karel Hirman prijatím vyhlášky upevnil monopol teplárenských spoločností a zničil možnosť budovať individuálne vykurovanie bytov, ktoré zaťažil platbami za nedodané teplo hoci nie sú účastníkmi trhu s tepelnou energiou. Keďže časť vlastníkov využívala pre IZT obnoviteľný zdroj tepla, vyhláška 503 je v rozpore s programovým vyhlásením vlády o podpore obnoviteľných zdrojov a znižovaní uhlíkovej stopy čo je hlavným strategickým cieľom EÚ. Bez zveličovania možno povedať, že sa jedná o premyslenú politickú nášľapnú minú súčasnej vláde. Pochybnosti vyvoláva aj legitimita vyhlášky, ktorú podpísal Karel Hirman 19. 12. 2022, teda až po odvolaní vlády Eduarda Hegera prezidentkou Čaputovou 16. 12. 2022. Pokiaľ by platila predošlá vyhláška 240/2016 Z.z. tento problém by neprekukol v takom rozsahu.

Dôkaz:

príloha č. 3 Výpis Z OR SR Karel Hirman

3. **Ustanovenie § 5 ods. 2 vyhlášky 503 § 5 Rozpočítavanie nákladov na vykurovanie podľa podlahovej plochy**

(2) Ak sú v objekte rozpočítavania aj byty alebo nebytové priestory s individuálnym vykurovaním, cez ktoré prechádzajú spoločné rozvody vykurovacej sústavy, náklady na vykurovanie sa rozdelia na základnú zložku a spotrebnú zložku, pričom základná zložka tvorí 30 % a spotrebná zložka 70 % z celkových nákladov. Obidve zložky sa rozpočítavajú konečným spotrebiteľom v pomere podlahovej plochy bytu alebo nebytového priestoru a spoluvlastníckeho podielu na spoločných priestoroch konečného spotrebiteľa k celkovej podlahovej ploche všetkých bytov, nebytových priestorov a spoločných priestorov v objekte rozpočítavania, pričom základná zložka sa rozpočíta aj medzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov s individuálnym vykurovaním bytu a nebytového priestoru“

a ustanovenie § 8. ods. 4

Rozpočítavanie nákladov na vykurovanie podľa určených meradiel alebo pomerových rozdeľovačov

(4) Základná zložka podľa odseku 3 sa rozpočítava aj medzi byty a nebytové priestory, ktoré sú odpojené od vykurovacej sústavy v objekte rozpočítavania.

(5) Základná zložka podľa odseku 3 sa rozpočítava aj medzi byty a nebytové priestory v nadstavbách a vstavbách do podkrovia s individuálnym vykurovaním, pričom sa pre podlahovú plochu uplatní koeficient 0,2.

Uvedené ustanovenia sú retroaktívne voči vlastníkom bytov s individuálnym zdrojom tepla, ktorí sa odpojili v minulosti od CZT so súhlasom ostatných vlastníkov a porušujú princíp rovnosti.

V nadväznosti na vyššie uvedené je potrebné uviesť, uvedené že princíp zákazu retroaktivity nachádza svoje ústavnoprávne vyjadrenie v čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa ktorého je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát. Zachovanie princípu zákazu retroaktivity vychádza z požiadaviek materiálneho právneho štátu. Pokiaľ teda v prípade vyhlášky č. 503/2022 Z. z. dochádza k porušeniu princípu zákazu retroaktivity, je vyhláška neústavná pre jej rozpor s čl. 1 ods. 1 ústavy.

4. Princíp rovnosti je vyjadrený v čl. 12 ods. 1 prvá veta a v čl. 12 ods. 2 ústavy. Článok 12 ods. 1 prvá veta ústavy zakotvuje rovnosť všetkých ľudí „v dôstojnosti a v právach“ (tzv. všeobecný princíp rovnosti) a článok 12 ods. 2 ústavy ustanovuje, že základné práva a slobody sa zaručujú všetkým bez rozdielu, a to s ohľadom na zakázané kvalifikované kritériá (tzv. zákaz diskriminácie). Pokiaľ teda aplikácia vyhlášky č. 503/2022 Z. z. diskriminuje vlastníkov bytov s IZT, nie je v súlade s uvedeným článkom ústavy a je neústavná.
5. Vyhláška je v rozpore so zákonom č.657/2004 Z.z. o tepelnej energetike, ktorý v ustanovení §2, Základné pojmy, definuje a predpokladá pre stanovenie postavenia jednotlivých účastníkov trhu s teplom existenciu „sústavy tepelných zariadení zariadenia na výrobu, rozvod alebo spotrebu tepla“. Byt, ktorý je vykurovaný individuálnym zdrojom tepla nie je napojený na sústavu tepelných zariadení a preto nemôže byť účastníkom trhu z teplom. Konečnými spotrebiteľmi a teda predmetom rozpočítavania môžu byť iba byty, v ktorých sa nachádzajú zariadenia na spotrebu tepla, v tomto konkrétnom prípade radiátory. Rozvodné potrubia nie sú zariadeniami na spotrebu tepla.
6. Vyžadovanie platieb za náklady centrálného vykurovania budov od bytov v týchto budovách v takej podobe, ako určuje súčasné znenie vyhlášky č.503/2022 Z.z. založené na zámernom uprednostnení jedného spôsobu vykurovania budovy – centrálnom zásobovaní teplom je v zásadnom rozpore so zákonom č.č.555/2005 Z.z. o energetickej hospodárnosti budov. Štúdia ČVUT (Príloha č.2), na ktorú sa odvoláva MH SR ako na odborný podklad nehovorí nič o tom, že do rozpočítania sa bez ohľadu na energetický prínos samostatne vykurovaných bytov majú tieto zapojiť to rozpočítavania, ale o tom, aká by mala byť základná zložka rozpočítavaná podľa plochy podľa typu stavebnej sústavy budovy. Štúdia pracuje aj s typom prevádzky bytu – nevykurovaný a vykurovaný na 16°C, ale v princípe pracuje s pojmom energetického prínosu každého typu bytu do energetickej bilancie budovy. Metodika rozpočítavania nákladov na vykurovanie musí preto zákonite do energetickej bilancie budovy započítavať aj energetický a ekonomický prínos bytov vykurovaných individuálne.

II.

Porušené základné právo alebo sloboda

Ministerstvo hospodárstva aplikáciou vyhlášky porušilo:

Základné právo podľa čl. 1 ods. 1 ústavy

Základné právo podľa čl. 12. ods. 1 ústavy

Základné právo podľa čl. 12. ods. 2 ústavy

III.

Právomoc Ústavného súdu Slovenskej republiky

Podľa čl. 125 ods. 1 písm. b) Ústavný súd rozhoduje o súlade nariadení vlády, všeobecne záväzných právnych predpisov ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy s ústavou, s ústavnými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, a so zákonmi.

Podľa čl. 125 ods. 2, ak ústavný súd prijme návrh na konanie podľa odseku 1, môže pozastaviť účinnosť napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva a slobody, ak hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny nenapraviteľný následok.

IV.

Návrh na rozhodnutie vo veci samej

Navrhujem, aby Ústavný súd Slovenskej republiky podľa č. 152 ods. 2 pozastavil účinnosť ustanovenia § 5 ods. 2, a § 8 ods. 4 a ods. 5, vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky z 19. decembra 2022, ktorou sa ustanovuje teplota teplej vody na odbernom mieste a pravidlá rozpočítavania nákladov na množstvo tepla dodaného v teplej vode, nákladov na množstvo dodaného tepla na vykurovanie, nákladov na množstvo dodaného tepla alebo množstva tepla vyrobeného v decentralizovanom zdroji tepla a ekonomicky oprávnených nákladov na teplo vyrobené v decentralizovanom zdroji tepla č. 503/2022 Z.z. pretože ich ďalšie uplatňovanie ohrozuje základné práva a hrozí spôsobenie značnej škody občanom Slovenskej republiky.

Navrhujem, aby Ústavný súd Slovenskej republiky po prerokovaní návrhu nálezom takto rozhodol:

Ustanovenie § 5 ods. 2, a § 8 ods. 4 a ods. 5, vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky z 19. decembra 2022, ktorou sa ustanovuje teplota teplej vody na odbernom

mieste a pravidlá rozpočítavania nákladov na množstvo tepla dodaného v teplej vode, nákladov na množstvo dodaného tepla na vykurovanie, nákladov na množstvo dodaného tepla alebo množstva tepla vyrobeného v decentralizovanom zdroji tepla a ekonomicky oprávnených nákladov na teplo vyrobené v decentralizovanom zdroji tepla č. 503/2022 Z.z. n i e j e v s ú l - a d e s čl.1 ods. 1 a čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky **p r i k a z u j e** prijať legislatívne zmeny na zrušenie časti vyhlášky č. 503/2022 Z.z. ktoré porušujú základné práva vlastníkov bytov a nebytových priestorov s individuálnym zdrojom tepla.

V Bratislave dňa 2024

Za sťažovateľa:

JUDr.

Prílohy:

1. Analýza rozpočítania nákladov za vykurovanie v bytovom dome Gen. M.R.Štefánika 364/52-54, STARÁ TURÁ za rok 2023
2. Štúdia ČVUT „Zpracování podkladů pro vyhodnocení dopadů při změně pravidel pro rozúčtování nákladů na vytápění - ve vztahu k současným legislativním požadavkům podle vyhlášky č. 269/2015 Sb.“
3. Výpis Z OR SR Karel Hirman

Odôvodnenie návrhu

podklad pre prijatie legislatívnych zmien zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike a novely vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovuje teplota teplej vody na odbernom mieste a pravidlá rozpočítavania nákladov na množstvo tepla dodaného v teplej vode, nákladov na množstvo dodaného tepla na vykurovanie, nákladov na množstvo dodaného tepla alebo množstva tepla vyrobeného v decentralizovanom zdroji tepla a ekonomicky oprávnených nákladov na teplo vyrobené v decentralizovanom zdroji tepla

1. Pre objasnenie veci je potrebné uviesť, že najvyššiu položku nákladov v bytových domoch tvoria náklady za dodávku tepla a TV z čoho sa stal po zmene politického

systemu v r. 1989 lukratívny predmet podnikania. Po prevode bytov a nebytových priestorov do súkromného vlastníctva vznikli Spoločenstva vlastníkov bytov (ďalej len SVB). Bývalé bytové podniky, družstvá a novovzniknuté správčovské spoločnosti využili skutočnosť, že väčšina SVB nemá poverenú osobu pre správu bytového domu vo vlastnej réžii. Vlastníkom sa postupne okrem správy bytov začali navyšovať platby za rozúčtovanie nákladov na teplo a TV čo sa stalo predmetom zisku správčovských spoločností a ďalších subjektov s nimi prepojených, ktorými sú:

- a). Výrobcovia s dodávateľia tepla a TÚV
- b). Spoločnosti, ktoré za odplatu zmluvne zabezpečujú pre správčovské spoločnosti rozúčtovanie tepla a TÚV
- c). Spoločnosti, ktoré inštalujú resp. vyrábajú pomerové vodomery teplej a studenej vody a pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov tepla (PRVN) prepojené so správčovskými spoločnosťami.

Pre uvedené podnikateľské subjekty bolo prirodzene na prvom mieste zabezpečenie zisku na úkor vlastníkov, pričom tzv. spravodlivé rozúčtovanie nákladov za teplo bolo len zámienkou na presadenie ich zámerov.

2. Doposiaľ zaužívaný jednoduchý a pre vlastníkov finančne výhodnejší spôsob rozúčtovania tepla podľa plochy bytu sa preto zmenil pomerový podľa základnej zložky (plochy v m²) a spotrebnej zložky (podľa dielikov PRVN), ktorú presadili legislatívne povinnou inštaláciou tzv. pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov (PRVN) na radiátoroch na náklady vlastníkov.
3. Pri presadení legislatívy, ktorá legalizovala pomerový systém rozúčtovania tepla boli presadené obchodné záujmy v rozpore s analýzami odborníkov z oblasti energetiky, ktorí upozorňovali, že na fakturačné meranie tepla v zmysle zákona o metrologii je možné použiť len k tomu určený merač tepla, inštalovaný tak ako termostatická hlavica na prívodnom potrubí, ktorý by meral aj prietok, čo by však v tom čase predstavovalo zvýšenie finančných nákladov, vzhľadom na to, že vývoj meracej a regulačnej techniky nebol v čase prijatia legislatívy na súčasnej úrovni.
4. Zásadný rozdiel medzi PRVN a meračom tepla je v tom, že dieliky PRVN podľa ktorých sa fakturuje odobraná tepelná energia nie sú mernými jednotkami podľa medzinárodnej sústavy SI. Preto PRVN nemôžu byť považované za určené fakturačné meradlo, ktorého presnosť sa dá overovať. Medzinárodnou mernou jednotkou množstva tepla je kWh, ktorá nahradila mernú jednotku GJ (Gigajoule). Ako potvrdzuje článkom uverejnený 25. 7. 2024 na Blogu denníka Pravda z názvom „Pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov = podvod storočia a okradanie legalizované štátom“ <https://fb102.blog.pravda.sk/2024/07/25/pomerove-rozdelovace-vykurovacich-nakladov-podvod-storocia-a-okradanie-legalizovane-statom/> Generálnemu prokurátorovi SR bol podaný „**Podnet pre podozrenie z organizovaného podvodu a podozrenie z prijatia vyhlášky č. 503/2022 Z.z., za základe objednávky lobistických skupín**“. Je zrejmé, že už od začiatku zavedenia pomerového rozúčtovania nákladov za teplo boli koncoví spotrebitelia uvedení v omyl, že PRVN sú meračmi tepla, ktoré majú zabezpečiť spravodlivé a férové rozúčtovanie tepla. Trestný čin podvodu je vymedzený v § 221 zákona č. 300/2005 (Trestný zákon) ako úmyselné konanie pri ktorom niekto obohatí seba

alebo iného na škodu cudzieho majetku tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl, a spôsobí tak na cudzom majetku škodu. Bez akýchkoľvek pochybnosti je preukázateľné, že na inštalácii PRVN sa za účelom zisku obohacujú podnikateľské subjekty, ktoré PRVN inštalujú po vzájomnej dohode so správcovskými spoločnosťami vo veľkom rozsahu v rámci Slovenskej republiky na úkor vlastníkov.

5. Ako potvrdzuje v prílohe č. 4, stanovisko Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. ÚNMS/03507/2024-110-010180/2024 zo dňa 11.7.2024, pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov, ktoré sa montujú na radiátoroch v bytoch v Slovenskej republike, nie sú určenými meradlami v zmysle vyhlášky Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. 161/2019 Z.z. o meradlách a metrologickej kontrole v znení vyhlášky č. 346 /2022 Z.z. a z tohto dôvodu nepodliehajú metrologickej kontrole podľa zákona č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Dôkaz: príloha č. 4

Stanovisko Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. ÚNMS/03507/2024-110-010180/2024 zo dňa 11. 7. 2024

6. Po zavedení systému pomerového rozúčtovania nákladov tepla si vlastníci priplatili za rozúčtovanie nákladov, ktoré už nerobila ich správcovská spoločnosť vo vlastnej réžii ale tretí subjekt. Časť vlastníkov si z dôvodu zvyšovania nákladov zriadili pre nich výhodnejší IZT. Títo vlastníci vo svojich bytoch žiadne PRVN inštalované nemajú.
7. Je potrebné uviesť, že prijatie vyhlášky 503/2022 Z.z. bolo vynútené neúmerne vysokým rozdielmi v platbách vlastníkov podľa vyúčtovania na základe predošlých vyhlášok. Poslednou bola vyhláška č. 240/2016 Z.z. Zásadným problémom sú pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov, ktoré znižujú energetickú efektívnosť a finančne zaťažujú koncových odberateľov.
8. Na tento problém upozorňovali odborníci ešte v roku 2003 ako potvrdzuje článok z názvom „**Pomerové rozdeľovanie nákladov na vykurovanie bytov =dotácie susedov?**“ uverejnený v *Magazín Energia 1/200*. Pri analýze konkrétnych rozpočítaní boli zistené rozdiely, ktoré sú v rozpore so základnými fyzikálnymi zákonmi. Podstatnú úlohu hrá práve zvolený pomer základnej a spotrebnej zložky. Preukázalo sa, že čím bola spotrebná zložka podľa dielikov PRVN vyššia tým vyššie boli rozdiely, pričom paradoxne byty s maximálnymi nákladmi neboli energeticky nevýhodne situované byty na najvyšších podlažiach, resp. na prízemí alebo severnej strane bytového domu. Na druhej strane tieto rozdiely nevznikli pri rozpočítaní s vyšším pomerom základnej zložky (podľa plochy) Analýza potvrdila, že niekoľkonásobné rozdiely v poplatkoch za "najteplejší" a "najstudenší" byt nemajú opodstatnenie. Nehovoriac o tom, že u nás hodnota bytu alebo nájomné za byt nie sú naviazané na jeho energetickú náročnosť.

Dôkaz: Príloha č. 5

Magazín Energia 1/2003 s názvom „Pomerové rozdeľovanie nákladov na vykurovanie bytov =dotácie susedov?“

9. Tvorcovia vyhlášky 503/2022 Z.z. si boli tohto problému vedomí, preto direktívne obmedzili ľubovoľné schvaľovanie pomeru spotrebnej zložky a základnej zložky vlastníckmi a obmedzili ho na 40% podľa spotrebnej zložky teda podľa dielikov PRVN, teda tak, aby základná zložka bola 60%.
10. Niekoľkonásobným rozdielom pri platbách chceli zabrániť zmenou vyúčtovania tak, že maximálna platba „najdrahšieho“ bytu nesmie prekročiť 2,5 násobok „najlacnejšieho“ bytu. Týmto sa schvaľovanie pomeru 60/40 stalo irelevantným pretože, aby to bolo možné dodržať musela sa automaticky zvýšiť základná zložka podľa plochy bytu. V niektorých prípadoch to bolo aj vyše 80% podľa základnej zložky, kedy sa už finančne nákladne diaľkové odpočty PRVN stávajú nákladovo neefektívnymi pretože len zvyšujú celkové náklady vlastníkov, ktoré sú vyššie ako úspory.
11. Proklamované spravodlivé rozúčtovanie tepla a motivácia k šetrení boli len zásterkou pre presadenie vyhlášky, pretože jediné čo vlastníkov motivuje šetriť nie sú pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov (PRVN) ale zvyšovanie cien zemného plynu a tepla. Vysoký pomer spotrebnej zložky podľa pomerových rozdeľovačov, ktorý si schvaľovali vlastníci v mylnej domnienke, že sa im znížia náklady na teplo bol len zámerkou pre prijatie vyhlášky č. 503.
12. Ďalším dôvodom bolo potrestať a demotivovať vlastníkov odpojených od CZT, ktorým znehodnotili cenu nehnuteľnosti. Nikto si nekúpi byt v ktorom okrem nákladov za IZT musí platiť aj za teplo z CZT, ktoré do bytu nebolo dodané! Dodávame, že podľa medializovaných informácií v Rakúsku a Fínsku kde inštalácia pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov z čoho sa stal na Slovensku výnosný zárobkový podnik, nie je vynucovaná štátom, tento problém neexistuje.
13. Na problém s aplikáciou vyhlášky MH SR upozornila APOZE 1. 12. 2023 žiadosťou o podanie návrhu novely zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike a vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 503/2022 Z.z. Žiadosť adresovaná priamo ministerke hospodárstva bola odstúpená odboru palív a energetiky a návrh na novelu nebol akceptovaný. K otázke nákladných diaľkových odpočtov MH SR uviedlo, ako vyplýva z odpovede zo dňa 8. 2. 2024, že hoci je povinnosť inštalácie pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov upravená v článku 9b ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2018/2022 z 11.12.2018 o energetickej efektívnosti, smernica **umožňuje využiť iný nákladovo efektívny spôsob merania**. Predmetná Smernica bola transponovaná do národnej legislatívy v § 18 ods. 4 písm. a) č. 3 zákona č. 657/2004 Z. z. na základe ktorého je umožnené využiť alternatívny nákladovo efektívny spôsob merania spotreby tepla, ak obstaranie určených meradiel alebo pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov nie je nákladovo efektívne. Správcovské spoločnosti na Slovensku sa účelovo odvolávajú na smernicu a nútia vlastníkov k povinnej inštalácii PRVN a diaľkovému odpočtu, pričom zrejme na základe kartelovej dohody nepripúšťajú možnosť využiť alternatívny nákladovo efektívny spôsob merania spotreby tepla, ak obstaranie určených meradiel alebo pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov nie je nákladovo efektívne.

14. Uvedené združenia z tohto dôvodu chcú podať Európskej komisii a poslancom EP žiadosť o prijatie novej smernice o zvýšení energetickej efektívnosti, nakoľko SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2018/2002 z 11. decembra 2018, ktorou sa mení smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti, v súčasnosti už nereaguje na zvyšovanie cien energií v dôsledku vojnového konfliktu na Ukrajine, nárast cien zemného plynu a hrozbu prehlbovania energetickej chudoby občanov členských štátov EÚ. V žiadosti chcú navrhnúť zosúladienie smernice tak, aby sa odstránil jej nesúlad so zákonom na ochranu práv spotrebiteľa a fakturačné meranie tepla bolo možné len certifikovanými určenými meradlami tepla a nie PRVN. Diaľkový odpočet musí byť prioritne povinný, vrátane zdieľania dát vlastníckmi, pre fakturačné meradlá dodávateľov studenej a teplej vody a merače tepla. V súčasnosti tomu tak na Slovensku nie je, pretože inštalácia nákladných diaľkových odpočtov na vlastné náklady do bytov je vynucovaná len od vlastníkov. Ako potvrdzuje správa NKÚ úniky a straty vody tvoria tretinu celkovej spotreby. Nevyhovujúca situácia je aj pri monitorovaní strát v rozvodoch TV, ktoré musia zaplatiť vlastníci.

Dôkaz: príloha č. 6

Žiadosť o podanie návrhu novely zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike a vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 503/2022 Z.z. vrátane odpovede z 8.2.2024

15. ENERGETICKÝ OMBUDSMAN o. z. a Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len APOZE) zastupujúce vlastníkov poškodených vyhláškou ministerstva hospodárstva č. 503/2022 Z.z. požiadali ministerku hospodárstva o stretnutie a riešenie problému. Na rokovaní s pracovníkmi ministerstva hospodárstva 27. 06. 2024 (p. Pitorákom, p. Petrusom spolu s 2 pracovníkmi SIEA p. Šoltésovou a p. Ilovičom) nedošlo k zhode pri návrhu na zrušenie časti ustanovení vyhlášky týkajúcich sa vlastníkov odpojených od CZT a novom vyúčtovaní za rok 2023 pre bytové dome kde sú byty a nebytové priestory s IZT. Z dôvodu neakceptovania odbornej argumentácie zástupkyne o. z. Energetický ombudsman JUDr. Moniky Jankovičovej. Dňa 03. 07. 2024 bol zaslaný Ministerstvu hospodárstva SR sumarizačný email s návrhom na riešenie zmien spornej vyhlášky pre vyúčtovacie obdobie za rok 2023 ako aj jej novelu pre vyúčtovacie obdobie za rok 2024. Nakoľko sťažovateľ nedostal žiadnu odpoveď požiadal o predloženie konečného návrhu na vyriešenie situácie, ktorá vznikla po nadobudnutí účinnosti vyhlášky. Následne sa dňa 15. 8. 2024 uskutočnilo stretnutie kde sťažovateľ predložil návrh na vyriešenie situácie po nadobudnutí účinnosti Vyhlášky č. 503/2022 Z. z. zo dňa 10. 8. 2024 s prílohami. Dňa 19. 8. 2024 bolo MH SR predložené doplnenie k Návrhu týkajúce sa poškodzovania vlastníkov s CZT pri súčasnom spôsobe vyúčtovania strát pri dodávke teplej vody.
16. Predmetom stretnutia 15. 8. 2024 bol návrh, v ktorom uvedené združenia v snahe predísť súdnym sporom poukázali nato, že vyhláška je v rozpore
- s ustanovením § 3 ods. 2 zákona č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene niektorých ustanovení (platný a účinný od 01.07.2024): „Spotrebiteľ nie je povinný vrátiť ani uschovať produkt, ktorý mu obchodník dodal alebo poskytol bez objednávky (ďalej len „nevyžiadané plnenie“). Nečinnosť spotrebiteľa po prijatí nevyžiadaného plnenia nemá za následok vznik povinnosti spotrebiteľa uhradiť cenu alebo iné náklady za nevyžiadané

plnenie alebo vznik iných povinností pre spotrebiteľa. Nevyžiadaným plnením je aj ďalšie opakujúce sa plnenie poskytnuté spotrebiteľovi na základe zmluvy, ak spotrebiteľ výslovne o ďalšie plnenie nepožiadaval. Opakujúce sa plnenie sa vždy považuje za nevyžiadané, ak obchodník nepreukáže opak.“

- s ustanovením § 4 ods. 11 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (platný a účinný do 30.06.2024): *„Predávajúci nesmie žiadať alebo prijať od spotrebiteľa úhradu za dodaný výrobok, poskytnutú službu alebo poskytnutý elektronický obsah, ktorý si spotrebiteľ neobjednal. Nečinnosť spotrebiteľa po prijatí nevyžiadanej dodávky podľa prvej vety nemá za následok vznik akýchkoľvek nákladov ani iných povinností pre spotrebiteľa.“*
- s ustanovením § 11 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 157/2018 Z. z. o metrologii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pretože na fakturáciu tepla sa nepoužíva určené meradlo tepla ale PRVN ktoré nie sú certifikovanými meračmi tepla.
 - (1) *O zaradení meradla do skupiny určených meradiel rozhoduje účel jeho použitia a používanie a) pri meraní, ktoré súvisí s platbami ...,*
 - (2) *Meranie súvisiace s platbami je najmä meranie a) v obchodných vzťahoch, b) na určovanie ceny pri priamom predaji spotrebiteľovi alebo c) na účely výpočtu ceny, poplatkov, taríf, cla, daní, zvýhodnení, pokút, náhrad, odškodnenia, poistenia alebo podobných platieb.*
 - (3) *Bez vykonania metrologickej kontroly alebo posúdenia zhody sa určené meradlo nesmie uviesť na trh a používať.“*

17. V snahe predísť hromadným žalobám, sťažnostiam a podnetom adresovaným inštitúciám EÚ predložili MH SR návrh v ktorom navrhli:

- zrušenie Vyhlášky č. 503/2022 Z. z., resp. jej **okamžitú zmenu v sporných ustanoveniach** z dôvodu jej rozporu so zákonom č. 657/2004 o tepelnej energetike a iných súvisiacich zákonov, z dôvodov poškodzovania a zjavnej diskriminácie vlastníkov IZT ako aj rozporu s legislatívou EÚ na ochranu práv spotrebiteľa. Vlastníci CZT a vlastníci IZT sa môžu spoločne podieľať len na nákladoch za teplo na kúrenie a na ohrev vody dodaných do spoločných priestorov bytového domu.
- opakované rozúčtovanie nákladov za teplo za rok 2023 pre bytové domy s IZT
- vypracovanie návrhu úplne novej vyhlášky, príp. jej zmeny a zmenu zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v ustanoveniach týkajúcich sa PRVN, aby sa rozúčtovanie tepla na kúrenie pre vlastníkov CZT ustanovilo iba podľa určených (fakturačných) meradiel tepla na kúrenie (spotrebná zložka) alebo podľa plochy bytu a nebytového priestoru (základná zložka), keďže PRVN nespĺňa podmienky určeného (fakturačného) meradla ani podľa Zákona o metrologii ani podľa Zákona o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu.

18. Zrušenie pomerového merania spotreby odstráni nezákonnosť vyhlášky vychádzajúcej z fikcie, že byty s IZT „údajne odoberajú teplo z centrálného zásobovania teplom“ a preto sú povinné podieľať sa na nákladoch na vykurovanie celého bytového domu. Byt, ktorý je už vykurovaný individuálnym zdrojom tepla nie je napojený na sústavu centrálnych tepelných zariadení, preto nemôže byť ani účastníkom trhu s teplom. Podľa tvorcov vyhlášky sa teplo šíri len jedným smerom a špecifické koeficienty určujú koľko ho byt s IZT zaplatí. Fyzikálne zákony platia všade a pre všetkých rovnako. Nie je teda možné aby vyhláška upravovala a riadila tok prestupu tepla len jedným smerom a cez koeficienty rozpočítavala a menila fyzikálne zákony prestupov tepla. Potvrďuje to aj odborná analýza certifikovaného energetika Ing. Jozefa Legényho, ktorá bola prílohou žiadosti predloženej MH SR.
19. Vyžadovanie úhrad za „fiktívnu“ dodávku tepla od vlastníkov bytov odpojených od centrálného zásobovania teplom **je protizákonné** (nielen z legislatívneho pohľadu, z Judikatúry najvyšších súdnych autorít ale aj z pohľadu rešpektovania vedeckých poznatkov a fyzikálnych zákonov).
20. MH SR na návrh, aby sa fakturácia tepla pre vlastníkov s CZT ustanovila podľa spotrebnej zložky inštaláciou určeného meradla namiesto PRVN, ktorý nespĺňa podmienky určeného (fakturačného) alebo podľa základnej zložky ak o tom rozhodnú vlastníci, reagovalo autoritatívne tak, že pre MH SR nie je problém zmeniť zákona č. 157/2018 Z. z. o metrológii tak, že PRVN bude určeným zákonom uznané ako určené meradlom tepla.
21. MH SR nemá záujem o systémovú zmenu spornej vyhlášky a zákona o tepelnej energetike čo chce riešiť len kozmetickými úpravami vyhlášky tzv. koeficientmi schválenými vlastníckmi bytových domov, čím chce len zmierniť dopady na vlastníkov s IZT. Navrhovaná novela neodstraňuje porušovanie práv vlastníkov s IZT a v rozpore s princípom retroaktivity navrhuje, aby, aby bol týmto vlastníkom dokonca opakovane schvaľovaný súhlas s odpojením od CZT.
22. MH SR v stanovnej lehote 20 dní na návrh predložený 15. 8. 2024 a jeho doplnenie z 19. 8. 2024 neodpovedalo a čoho je zrejme, že neakceptuje skutočnosť, že vyhláška ktorej základná úprava je uvedená v čl. 123 Ústavy Slovenskej republiky je všeobecne záväzný právny predpis nižšej právnej sily ako je zákon a pokiaľ je vyhláška v rozpore so zákonom, platí to čo hovorí zákon.
23. MH SR v rámci svojich kompetencií odmieta zastavanie účinnosti spornej vyhlášky resp. aspoň jej sporných častí tak, ako tomu bolo napríklad v prípade vydania pokynu na zastavenie platnosti vyhlášky, ktorá povoľovala úradnú zmenu pohlavia aj bez chirurgického zákroku na pohlavných orgánoch ministrom zdravotníctva Vladimírom Lengvarským z dôvodu jej rozporu s viacerými zákonmi.

24. MH SR sa nevyjadriilo k návrhu APOZE na odstúpenie od pomerového merania spotreby a vyhlásenie verejnej súťaže na výrobu certifikovaného merača tepla v kombinácii s termostatickou hlavicom inštalovanou na prívodnom potrubí vykurovacieho telesa, čím by sa by sa zabezpečilo správne meranie tepla a zabránilo špekuláciám s PRVN. Ak sa na Slovensku nájde výrobca schopný za rozumnú cenu vyrobiť merač tepla kombinovaný s termostatickou hlavicom chráneným patentom, Slovensko by sa stalo lídrom v inovácii meracej a regulačnej techniky a predbehlo by Dánsko, ktorého lobisti presadili smernicu EÚ č. 2018/2002 o zvýšení energetickej efektívnosti. MH SR malo pri nedávnej pracovnej ceste do Číny aj možnosť osloviť čínskych výrobcov s návrhom, aby sa merače tepla vyrábali na Slovensku.
25. MH SR týmto postupom poškodzuje vlastníkov bytov s IZT a porušuje ich ústavné práva, čím v čase avizovaného ukončenia regulovaný cien energií a ich zvyšovania uprednostňuje obchodné záujmy podnikateľských subjektov na úkor zhoršenia sociálnej situácie a prehľbovania energetickej chudoby značnej časti občanov Slovenskej republiky.

Dôkaz: Príloha č. 7

Návrh na vyriešenie situácie po nadobudnutí účinnosti Vyhlášky č. 503/2022 Z. z. zo dňa 10.08.2024

Doplnenie k Návrhu na vyriešenie situácie po nadobudnutí účinnosti Vyhlášky č. 503/2022 Z. z. zo dňa 19.8.2024

Prílohy:

4. Stanovisko Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. ÚNMS/03507/2024-110-010180/2024 zo dňa 11.7.2024
5. Magazín Energia 1/2003 s názvom „Pomerové rozdeľovanie nákladov na vykurovanie bytov =dotácie susedov?“
6. Žiadosť o podanie návrhu novely zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike a vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 503/2022 Z.z. vrátane odpovede z 8. 2. 2024
7. Návrh na vyriešenie situácie po nadobudnutí účinnosti Vyhlášky č. 503/2022 Z. z. zo dňa 10. 08. 2024 a doplnenie zo dňa 19. 8. 2024